

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2981/2019
12.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Бојић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Обрад Пашајлић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж број 4213/18 од 03.04.2019. године, на седници одржаној дана 12.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж број 4213/18 од 03.04.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу П број 25/18 од 28.03.2018. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име дуга по закљученом уговору о зајму од 26.12.2005. године и уговора о уступању потраживања од 21.12.2015. године, исплати износ од 50.000,00 евра, са законском затезном каматом, све у динарској противвредности. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 405.689,85 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж број 4213/18 од 03.04.2019. године, укинута је пресуда Вишег суда у Пожаревцу П број 25/18 од 28.03.2018. године и пресуђено је тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца и обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, из свих законом прописаних разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 3. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18), па је нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нису учињене ни друге битне повреде одредби парничног поступка на које се тужилац у ревизији позива.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, тужилац је био у пријатељским односима са ВВ, коме је дао 50.000,00 евра на зајам, уз споразум да ће на основу овако предатог износа стећи право да добије стан од сада покојног ВВ, с обзиром на то да се исти бавио изградњом некретнина. Према споразуму тужиоца и сада покојног ВВ, због кривичног поступка који се у то време водио против тужиоца, сагласили су се да се као зајмодавац прикаже ГГ, иако је новац који је позајмљен ВВ, новац тужиоца. Тужилац је, са сада покојним ВВ, дана 26.12.2005. године закључио уговор о зајму на износ од 50.000,00 евра, са уговореном месечном каматом од 3,5%, с тим што је у овом уговору као зајмодавац означен ГГ, а из претходно наведених разлога. Утврђујући, надаље, чињеницу да позајмљени износ од 50.000,00 евра није враћен, да је сада покојни ВВ преминуо, те да је између тужиоца и ГГ закључен уговор о уступању потраживања од 21.12.2015. године, то је првостепени суд на исплату овог новца обавезао тужену, као једну од законских наследника ВВ, а све применом одредбе члана 557. Закона о облигационим односима.

Имајући у виду да је првостепена пресуда у овој правној ствари већ једанпут била укинута, те имајући у виду учињене битне повреде одредби парничног поступка, те погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, другостепени суд је заказао расправу и након одржане расправе укинуо је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца.

Према разлозима другостепеног суда, из приложених доказа и утврђеног чињеничног стања, уговор о зајму закључен је 26.12.2005. године, између ГГ и правног претходника тужене. Како ГГ приликом закључења уговора о зајму, правном претходнику тужене није предао износ од 50.000,00 евра, већ је овај уговор о зајму закључио само из разлога што тужилац није желео да новац прикаже као свој, то је закључак другостепеног суда да је уговор о зајму од 26.12.2005. године привидан уговор у смислу одредбе члана 66. став 1. Закона о облигационим односима, због чега не производи правно дејство. Како овај уговор не производи правно дејство, то ГГ није могао уговором о уступању потраживања од 21.12.2015. године на тужиоца пренети право из уговора о зајму, из ког разлога је тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Правилно је другостепени суд поступио када је одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Према одредби члана 557. Закона о облигационим односима, уговором о зајму, обавезује се зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета.

Одредбом члана 66. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да привидан уговор нема дејства међу уговорним странама.

Дакле, према одредби члана 557. Закона о облигационим односима, основна обавеза зајмодавца јесте предаја новца зајмопримцу. Међутим, када је у питању предметни уговор о зајму на ком тужилац заснива своје потраживање, Врховни касациони суд сматра правилним закључак другостепеног суда да се ради о привидном уговору из члана 66. став 1. Закона о облигационим односима.

Привидан уговор је фиктиван уговор, код ког је сагласна изјава воље са другом уговорном страном дата само привидно. Дакле, код привидног посла не ради се о несагласности воља, већ о њеном непостојању. Закључујући привидан уговор, странке немају намеру да такав уговор међу њима створи било каква права и обавезе, већ желе само да створе привид да међу њима постоји одређен правни однос. Закон о облигационим односима, у члану 66. став 1. управо санкционише оваква стања, предвиђајући да привидни уговори не производе правно дејство, односно да су погођени санкцијом иштавости.

У конкретном случају, правни претходник тужене је, као зајмопримац, са ГГ, као зајмодавцем, закључио уговор о зајму од 26.12.2005. године (на ком тужилац заснива своје потраживање) у ком је констатовано да је правном претходнику тужене предат износ од 50.000,00 евра. Међутим, из утврђеног чињеничног стања произлази закључак да приликом закључења овог уговора ГГ правном претходнику туженог није предао било какав новац. Напротив, овај уговор о зајму није ни закључен са намером да произведе правно дејство између уговорних страна, већ је ГГ код овог уговора означен као зајмодавац, како је то утврђено од стране другостепеног суда, само из разлога што тужилац није желео да новац прикаже као свој.

Не улазећи у питање да ли је тужилац заиста предао износ од 50.000,00 еура правном претходнику туженог, Врховни касациони суд указује на чињеницу да је тужилац своје потраживање засновао искључиво на спорном уговору о зајму од 26.12.2005. године и уговору о уступању потраживања од 21.12.2015. године. Међутим, како је из претходно датих разлога спорни уговор о зајму оцењен као привидан уговор он као такав не производи правно дејство ни према уговорним странама, а ни према тужиоцу као трећем лицу. Следствено томе, ни потраживање из оваквог уговора не може бити предмет уговора о уступању од 21.12.2005. године који је закључен између тужиоца и ГГ, на основу одредбе члана 436. став 1. ЗОО.

Сагласно наведеном, сви ревизијски наводи тужиоца којима се указује на порекло новца који је био предмет предаје, описује динамика предаје, те анализира спорни уговор о зајму са аспекта одредбе члана 141. Закона о облигационим односима, не доводи у питање правилност одлуке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца.

Не стоје ревизијски наводи којима се указује на битне повреде поступка у вези са применом правила о достављању (чланови 98., 99. и 100. ЗПП), у вези са

правом странке да на расправи пред другостепеним судом износи нове доказе (384. став 5. ЗПП). Тужилац, уколико је сматрао да је неопходно да се изјасни на одређени поднесак, имао је могућност да захтева одлагање расправе, што није учинио. Осим тога, ради се о повредама поступка које нису утицале на законитост и правилност одлуке у целини, па је неоснован ревизијски предлог тужиоца за укидање другостепене одлуке из ових разлога.

Сходно свему наведеном, ревизија тужиоца одбијена је као неоснована применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, а како је његова ревизија неоснована, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**